

1. 25. ZEBRANIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO SEP
2. ZEBRANIE GŁÓWNEJ KOMISJI REWIZYJNEJ SEP
3. W ODDZIAŁACH SEP
4. Z ARCHIWUM SEP
5. WSPOMNIENIE
6. KALENDARIUM
7. OSOBOWOŚĆ NAUKI

1. 25. ZEBRANIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO SEP

W dniu 29 września 2016 r. odbyło się w Warszawie kolejne zebranie ZG SEP. Wspomnieniem drogi życiowej oraz minutą ciszy uczczono pamięć naszych ostatnio zmarłych Kolegów: Juliana Ignaczaka, Kazimierza Jakubowskiego oraz Kazimierza Zakrzewskiego.

Podczas obrad **podjęto uchwały w sprawie:**

- nowelizacji Regulaminu Przyznawania Stypendiów Organizacyjnych z Funduszu Stypendialnego SEP;
- nowelizacji Regulaminu Przyznawania Stypendiów Naukowych z Funduszu Stypendialnego SEP;
- zmian w składzie osobowym Zarządu Funduszu Stypendiów Organizacyjnych;
- nadania odznak honorowych SEP, medali i odznak honorowych NOT.

Przyjęto informacje o:

- wynikach finansowych SEP za 8 miesięcy br.;
- zebraniu Komitetów Naukowych oraz Sekcji Naukowo-Technicznych SEP;
- posiedzeniu Grupy Inicjatywnej utworzenia Rady Firm Przemysłu Elektrotechnicznego i Energetyki SEP;
- zakończeniu prac związanych z wydaniem drugiego tomu materiałów II KEP.

Zatwierdzono:

- stanowisko SEP w sprawie „Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju”;
- wniosek o udzielenie Honorowego Patronatu SEP nad VI Warsztatami Energetyki Wiatrowej;
- skład Komitetu Organizacyjnego XXXVII WZD SEP w Poznaniu;
- kandydaturę profesora Włodzimierza Krukowskiego na Patrona Roku 2017 w SEP.

Zapoznano się z:

- wersją roboczą sprawozdania SEP za II rok kadencji 2014/2018;
- raportem w sprawie inwestycji Biura Badawczego Jakości SEP;
- stanem przygotowań do II sympozjum SEP „Historia elektryki”.

oprac. Krzysztof Woliński - Rzecznik prasowy SEP

2. ZEBRANIE GŁÓWNEJ KOMISJI REWIZYJNEJ SEP

Dnia 30 września br. w sali konferencyjnej Biura SEP odbyło się 7. w obecnej kadencji zebranie plenarne Głównej Komisji Rewizyjnej SEP.

Zebranie

przewodził przewodniczący

GKR kol. Ryszard Frydrychowski.

Do najważniejszych omawianych i uzgodnionych spraw należało:

- przyjęcie stanowiska GKR w sprawie projektu nowego Statutu SEP;
- procedura opracowania Sprawozdania GKR za II rok kadencji;
- scenariusz narady z przewodniczącymi KRO, planowanej na I kwartał 2017 r.

Zebrani zapoznali się także z I projektem Sprawozdania Zarządu Głównego SEP, który zreferowała kol. Ewa Materska z Biura SEP. GKR przekaze w ciągu 2 tygodni swoje uwagi do tego dokumentu. Zaproszony na zebranie Sekretarz Generalny SEP kol. Jacek Kuciński zreferował temat: „Aktualne problemy Biura SEP”. Temat wywołał ożywioną dyskusję i liczne zapytania. Omówiono zasady współpracy GKR z Biurem SEP pod nowym kierownictwem.

oprac. Anna Klos – Dział Organizacyjny Biura SEP

3. W ODDZIAŁACH SEP

W ODDZIALE GDAŃSKIM

I SPŁYW KAJAKOWY SEP

W dniu 15 września br. zorganizowany został I spływ kajakowy po Motławie dla członków Oddziału Gdańskiego SEP, którego pomysłodawcą był kol. Andrzej Nowosielski. W spływie uczestniczyło 12 kajaków (dwu i jednoosobowych). Celem spływu było podziwianie infrastruktury oświetleniowej miasta Gdańska wieczorową porą z wody.

Kajakami z przystani "Żabi Kruk" uczestnicy udali się w kierunku Stoczni Gdańskiej. Po przepłynięciu pod mostem na ul. Toruńskiej, minięciu oryginalnego spichlerza Błękitny Baranek i mostu na ul. Podwałe Przedmiejskie, wpłynęto w rejon Głównego Miasta. Na Długim Pobrzeżu podziwiano Bramy - m.in. Krowią, Zieloną, Chlebnicką oraz Basztę Łabędź. Po drugiej stronie natomiast widoczne było Koło Widokowe na Wyspie Spichrzów oraz Filharmonia Bałtycka na Ołowiance. W międzyczasie uczestników minął statek "Lew", który w tym dniu udał się w ostatni rejs na Westerplatte. Kolejnym punktem podróży był akwen Stoczni Gdańskiej. Niespodziewanie za plecami członków spływu rozległa się syrena, której towarzyszył komunikat z megafonu, by ustąpić miejsce katamaranowi, który w porównaniu z kajakami „mrówkami” był jak "wielki słoń". Miejsce gdzie zatrzymano się, by podziwiać żurawie stoczniowe na tle zachodzącego słońca zapewniło wszystkim niepowtarzalny widok.

Następnie wpłynęto do wykonanego przez Krzyżaków w XIV w. Kanału Raduni. Po drodze można było obejrzeć bryłę Muzeum II Wojny Światowej w kształcie piramidy. Dalsza podróż kanałem była jednak niemożliwa z racji niskiego poziomu wody.

W drodze powrotnej ściemniło się już na tyle, że dla bezpieczeństwa konieczne było założenie latarek-czołówek. Na wysokości Żurawia Gdańskiego można było podziwiać Koło Widokowe, które z poziomu wody robiło niesamowite wrażenie. Przy okazji można było usłyszeć piosenki śpiewane na "Czarnej Perle".

Fot. 1. Uczestnicy spływu na trasie

Po dopłynięciu do przystani "Żabi Kruk" na członków spływu czekał ciepły posiłek.

Uczestnicy spływu byli na tyle zadowoleni, że prawdopodobnie stanie się on coroczną tradycją Oddziału Gdańskiego SEP.

oprac. Marek Behnke, Marek Rusin – SEP Oddział Gdańsk
 fot. Marek Behnke, Zenon Troka – SEP Oddział Gdańsk

INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO

W dniu 23 września br. Prezes SEP, Piotr Szymczak, wziął udział w inauguracji roku akademickiego na Wydziale Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej, którą także zaszczylił swoją obecnością nowo wybrany rektor Politechniki Gdańskiej J.M. prof. Jacek Namieśnik. Nowo wybrany dziekan Wydziału prof. Janusz Nieznański poprosił prezesa SEP Piotra Szymczaka o wystąpienie, podczas którego prezes SEP życzył studentom pierwszego roku wiele satysfakcji z wyboru kierunku związanego z elektryką i wyraził nadzieję, iż w przyszłości zasilą szeregi naszego Stowarzyszenia.

Fot. 2. Uczestnicy inauguracji roku akademickiego
 (fot. Krzysztof Krzempek)

Podczas uroczystości wykład inauguracyjny pt. „Historia polskiego przemysłu elektrotechnicznego” wygłosił dr hab. inż. Dariusz Świsulski – członek Zarządu Głównego SEP, pracownik dydaktyczny Politechniki Gdańskiej.

JUBILEUSZ 65-LECIA TECHNIKUM ŁĄCZNOŚCI W GDAŃSKU

W dniu 23 września w godzinach popołudniowych prezes SEP wziął udział w obchodach Jubileuszu 65-lecia Technikum Łączności im. Obrońców Poczty Polskiej w Gdańsku. Podczas uroczystości, która odbyła się pod pomnikiem patronów szkoły, prezes SEP odczytał list gratulacyjny oraz wręczył na ręce pani Dyrektor mgr inż. Jadwigi Piechowiak medal im. prof. Janusza Groszkowskiego, przyznany szkole przez Zarząd Główny SEP. W uroczystości wziął również udział członek Zarządu Głównego SEP kol. Dariusz Świsulski, absolwent tej szkoły.

Fot. 3. Wręczenie medalu im. Janusza Groszkowskiego – od lewej: Prezes SEP Piotr Szymczak, Dyrektor Technikum Łączności Jadwiga Piechowiak, Dyrektor Działu Prezydialnego Biura SEP Małgorzata Gregorczyk (fot. Marek Piosik)

oprac. Małgorzata Gregorczyk – Dział Prezydialny Biura SEP

W ODDZIALE KONIŃSKIM

NOWE KOŁO SZKOLNE W ODDZIALE KONIŃSKIM SEP

Grupa nauczycieli i uczniów Zespołu Szkół Zawodowych im. gen. Władysława Sikorskiego w Słupcy wystąpiła do Zarządu Oddziału Konińskiego SEP z prośbą o założenie koła szkolnego Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Po spotkaniu z władzami Oddziału Konińskiego SEP zaistniała taka możliwość, dlatego też w dniu 16.09.2016 r. odbyło się zebranie założycielskie, podczas którego zebrani złożyli podpisane deklaracje członkowskie Stowarzyszenia Elektryków Polskich, określili kierunki działalności Koła Szkolnego SEP i dokonali wyboru władz Koła.

Fot. 4. Członkowie Koła Szkolnego nr 26 O. Konińskiego SEP podczas zebrania założycielskiego Koła

Wybrano Zarząd Koła w składzie: Krystian Derengowski – Prezes Koła, Andrzej Szellerski – Sekretarz Koła, Paweł Syty – Skarbnik Koła.

Ustalono następujące kierunki działalności Koła:

1. Szkolenia (w tym szkolenia i egzaminy na uprawnienia SEP).
2. Wycieczki techniczne.
3. Konferencje i odczyty tematyczne.
4. Spotkania integracyjne.
5. Udział w różnych imprezach organizowanych przez SEP.

Zarząd Oddziału Konińskiego SEP swoją uchwałą uprawomocnił powołanie i działalność Koła Szkolnego nr 26 przy Zespole Szkół Zawodowych w Słupcy.

oprac. i fot. Krystian Derengowski, Koło Szkolne nr 26 O. Koniński SEP

W ODDZIALE WAŁBRZYSKIM

JUBILEUSZ 65-LECIA ODDZIAŁU WAŁBRZYSKIEGO SEP

Pierwszy października 2016 roku był niezapomnianym dniem w historii Oddziału Wałbrzyskiego SEP, gdyż w tym dniu uroczystość świętowano 65-lecie powstania Oddziału. Zarząd Główny SEP oficjalnie zarejestrował działalność Oddziału SEP w Wałbrzychu w dniu 4 lipca 1951 roku.

Obchody tego wspaniałego jubileuszu odbyły się w miejscowości uzdrowskiej Jedlina Zdrój, nieopodal Wałbrzycha, w kompleksie Pałacu Jedlinka (hotel, zabytkowy pałac oraz browar). Uroczystość zaszczytli swoją obecnością znakomici goście: Prezes SEP kol. Piotr Szymczak, Dyrektor Działu Prezydialnego SEP kol. Małgorzata Gregorczyk, Prezesi i przedstawiciele sąsiadujących Oddziałów SEP, przedstawiciele RFSNT NOT, przedstawiciele Tauron Dystrybucja oraz gospodarz terenu – Burmistrz Miasta Jedlina Zdrój Leszek Orpel. Głównymi uczestnikami uroczystości – pośrednio jubilatami – byli jednak członkowie Oddziału Wałbrzyskiego SEP, którzy przybyli na obchody w liczbie około 80 osób.

Podczas swojego wystąpienia prezes SEP wręczył na ręce obecnego prezesa Oddziału Wałbrzyskiego SEP w obecności byłych prezesów Oddziału Złotą Odznakę Honorową SEP jako wyróżnienie dla Oddziału Wałbrzyskiego SEP za znaczący wkład w działalność Stowarzyszenia.

Fot. 5. Od lewej: Mirosław Drab – obecny prezes Oddziału, Krzysztof Nowosielecki – prezes Oddziału 2007-2014, Piotr Szymczak – prezes SEP, Adam Nitka – prezes Oddziału 1998-2002, Włodzimierz Michałowski – prezes Oddziału 1984-1990, Teodor Brzozowski – prezes Oddziału 2002-2005

Gratulacjom, przemówieniom oraz zwyczajnym refleksjom i wspomnieniom nie było końca.

Prezes SEP oraz prezes Oddziału wręczyli odznaczenia i wyróżnienia dla aktywnych i zasłużonych członków Oddziału Wałbrzyskiego

Fot. 6. Odznaczenie Szafirową Odznaką Honorową SEP kol. Włodzimierza Michałowskiego

Dorobek każdej organizacji jest oparty na ludziach wchodzących w skład tej formacji i kierujących nią. Dlatego też wspominając powstanie i rozwój Oddziału Wałbrzyskiego SEP trzeba pamiętać o tych, którzy poświęcali swój wolny czas na pracę społeczną dla innych. Trzeba podziękować wszystkim członkom społeczności Oddziału Wałbrzyskiego SEP za ich pracę na rzecz Stowarzyszenia, przemysłu, nauki i rozwoju całego regionu.

oprac. Krzysztof Nowosielecki, Mirosław Drab

4. Z ARCHIWUM SEP

W 1926 roku pisaliśmy, że...

we wrześniu 1926 roku – budowa kolei elektrycznej Warszawa – Grodzisk Mazow. posuwa się w szybkim tempie. Tory ułożone zostały już od Szczęśliwic pod Warszawą do 4 km przed Grodziskiem na długości 22 km. Pozostało jeszcze 4 km w stronę Grodziska oraz 6 km w stronę Warszawy. Ukończono budowę większości z 22 mostów i przepustów. W trakcie budowy jest wozownia w Grodzisku oraz rozpoczęto budowę podstacji elektrycznej, w której prąd trójfazowy wysokiego napięcia idący z elektrowni pruszkowskiej przetworzony będzie na prąd stały dla potrzeb kolei. Termin uruchomienia kolei wyznaczony został na maj 1927 roku. Przy budowie kolei zatrudnionych zostało 700 robotników.

we wrześniu 1926 roku – opublikowano informację o komunikacji w Paryżu w 1925 roku, w której podano, że długość linii tramwajowych wyniosła 1026 km, linii autobusowych 474 km a metra 123 km. Liczba wagonów w eksploatacji: 3226 tramwajów, 1370 autobusów, 1628 wagonów metra; liczba przewiezionych w 1925 roku pasażerów – 1589 mln.

we wrześniu 1926 roku – od 5 lutego 1924 r. do 31 stycznia 1925 roku w Polsce udzielono 3887 patentów, z czego 7% stanowiły patenty z dziedziny elektrotechniki.

we wrześniu 1926 roku – w Wilnie otwarto automatyczną Centralę Telefoniczną, której koszt budowy i instalacji wyniósł 1,5 mln złotych.

1 października 1926 roku – w Monitorze Polskim opublikowano rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu, podnoszące opłaty taryf telefonicznych w Warszawie o 25 %: I kat. z 16 do 20 złotych, II kat. z 21 do 26 50 złotych i III kat. z 30 do 37 50 złotych

Największą moc instalowaną miała elektrownia Zakłady „Elektro” w Łaziskach Górnych – 87 100 kW, drugą elektrownią była elektrownia „Śląskie Zakłady Energetyczne” Chorzów III o mocy 76 000 kW, trzecią elektrownią była Elektrownia Łódzka o mocy 70 750 kW.

1 października 1936 roku – opublikowany został artykuł nt. wystawy firmy K. Szpotański i S-ka S.A., w którym zaprezentowano osiągnięcia firmy jak i jej postęp konstrukcyjny i produkcyjny za okres od 1 czerwca 1935 roku do 1 sierpnia 1936 roku. W artykule znajdował się opis prezentowanych wyrobów firmy, charakterystyka udziału firmy w ogólnym rozwoju polskiego przemysłu elektrotechnicznego oraz wykaz najważniejszych prac naukowo-badawczych prowadzonych przez firmę. Wystawa firmy K. Szpotański i S-ka S.A. odbyła się w ramach Wystawy Przemysłu Metalowego i Elektrotechnicznego w Warszawie.

W 1946 roku pisaliśmy, że...

w dniach 22-24 września 1946 roku – w Łodzi odbyło się pierwsze powojenne Nadzwyczajne XII Walne Zgromadzenie SEP, w którym udział wzięło ponad 600 członków Stowarzyszenia. Podczas zebrania uczczono minutą ciszy pamięć zmarłych i pomordowanych kolegów SEP. Następnie powitano władze i gości oraz wybrano asesorów Walnego Zgromadzenia, którymi zostali: prof. Leon Staniewicz oraz inż. Jan Czerwiński. Za stołem prezydalnym zasiadli również Prezes SEP, inż. Kazimierz Straszewski, Sekretarz Generalny inż. Jan Piątkowski oraz Sekretarz Zarządu inż. Kazimierz Kłys. W swoim przemówieniu Prezes SEP przypomniał o pięknym, przedwojennym dorobku SEP, aktywnej działalności podczas okupacji, podkreślił konieczność odrodzenia SEP i wyłączenia wszystkich sił w dziele odbudowy kraju. Obecny tymczasowy Zarząd Główny ma za zadanie reorganizację Stowarzyszenia oraz przeprowadzenie formalnych nowych wyborów. Po przemówieniu Prezesa SEP głos zabrali m.in. wiceminister przemysłu Józef Salcewicz, przedstawiciel ministra Poczty i Telegrafów inż. Mirkowski oraz Prezes Naczelnej Organizacji Technicznej Bolesław Rumiński. Następnie Prezes SEP wygłosił referat pt. „Postęp energetyki w ostatnich latach”. Dokonano również wyboru przewodniczących komisji oraz przedstawiono sprawozdanie Komisji Rewizyjnej. Uchwalono zmiany statutu SEP i przystąpienie do Naczelnej Organizacji Technicznej. Jednocześnie podjęto decyzję o wyborze miejsca następnego Walnego Zgromadzenia w Jeleniej Górze.

W 1956 roku pisaliśmy, że...

we wrześniu 1956 roku – opublikowano informację nt. zadań elektryków w planie pięcioletnim. W planie tym zdefiniowano główne zadania SEP jako dostarczyciela wiedzy i doświadczenia przy budowie i instalacji nowych obiektów i urządzeń elektrycznych.

W 1966 roku pisaliśmy, że...

27 września 1966 roku – odbyła się w Warszawie narada nt. jakości aparatury elektrycznej wysokiego napięcia produkcji krajowej. W czasie spotkania dokonano wymiany poglądów pomiędzy projektantami, producentami i użytkownikami tej aparatury.

W 1976 roku pisaliśmy, że...

1 października 1976 roku – w 101 rocznicę urodzin profesora Mieczysława Pożaryskiego, współzałożyciela i pierwszego prezesa SEP, w Domu Technika w Warszawie odbyło się wręczenie pierwszych nagród im. prof. M. Pożaryskiego. Jury w składzie: przewodniczący – prof. Władysław Pełczewski, mgr inż. Tadeusz Bartkowski, prof. Stanisław Kuhn oraz mgr inż. Wojciech Kibler przyznało nagrody:

I nagroda dla prof. Stanisława Andrzejewskiego za artykuł „Konsekwencje kryzysu energetycznego”, opublikowanego w „Przeglądzie Elektrotechnicznym” nr 7/76;

II nagroda dla prof. Karola Wajsa za artykuł „Wpływ zmian obciążenia na prądy maszyn prądu stałego”, opublikowanego w „Przeglądzie Elektrotechnicznym” nr 6/76;

II nagroda dla prof. Wilhelma Rotkiewicza i mgr inż. Andrzeja Kopicja za artykuł „Wpływ zewnętrznego pola magnetycznego sieci na odbiorniki telewizyjne”, opublikowanego w „Przeglądzie Telekomunikacyjnym” nr 1 /76 i 2/76;

III nagroda dla dr inż. Bogdana Galińskiego za artykuł „Mikroprocesory i ich zastosowanie”, opublikowany w „Wiadomościach Elektrotechnicznych” nr 11/76;

III nagroda dla dr inż. Wiesława Goca za artykuł „Ocena niezawodności układu elektroenergetycznego zakładu przesyłowego”, opublikowany w czasopiśmie „Gospodarka Paliwami i Energią” nr 3/76;

III nagroda dla mgr inż. Rajmunda Sosińskiego za artykuł „Gawędy o elektrotechnice”, opublikowany w „Wiadomościach Warsztatowych” nr 19-24/75 i 1-12/76.

Fot. 7. Wręczenie dyplomów w konkursie im. prof. M. Pożaryskiego przez Prezesa SEP, inż. Tadeusza Dryzka

oprac. Mariusz Poneta – Dział Organizacyjny Biura SEP

źródła: Przegląd Elektrotechniczny nr 17/1926 r.,

Przegląd Elektrotechniczny nr 18/1926 r.,

Przegląd Elektrotechniczny nr 19/1926 r.,

Przegląd Elektrotechniczny nr 19/1936 r.,

Przegląd Elektrotechniczny nr 2 i 3/1946 r.,

Wiadomości Elektrotechniczne nr 9/1956 r.,

Z życia SEP nr 21/1976 r.

5. WSPOMNIENIE

Z głębokim żalem żegnamy naszego Kolegę **Kazimierza Jakubowskiego**, wieloletniego działacza Stowarzyszenia Elektryków Polskich, b. wiceprezesa – skarbnika Zarządu Głównego SEP, b. wiceprezesa i członka Zarządu Oddziału Łódzkiego SEP oraz Prezesa Koła Terenowego, Przewodniczącego Komitetów Organizacyjnych Konferencji Naukowo – Technicznych organizowanych przez Oddział Łódzki, Rzecznawcę SEP, Zasłużonego Seniora SEP, uhonorowanego wieloma odznaczeniami państwowymi i stowarzyszeniowymi m.in. Złotą i Srebrną Odznaką Honorową SEP i NOT, życzliwego i serdecznego Kolegę, oddanego pracy społecznej.

6. KALENDARIUM

26 września

1688 – Urodził się Willem Jacob 's Gravesande (zm. 28 lutego 1742) – holenderski filozof, fizyk i matematyk; najbardziej znany z powiązania energii kinetycznej z kwadratem prędkości ciała oraz przyrządu do wykazywania rozszerzalności cieplnej ciał stałych.

1868 – Zmarł August Ferdinand Möbius (ur. 17 listopada 1790) – niemiecki matematyk i astronom. Znany m.in. z odkrycia (w roku 1831) funkcji Möbiusa oraz (w roku 1858) wstęgi Möbiusa – nieorientowalnej powierzchni dwuwymiarowej, która (gdy jest zanurzona w przestrzeni trójwymiarowej) ma tylko jedną stronę.

1889 – Pierwsza Generalna Konferencja Miar ustaliła (obowiązującą do 1960 roku) definicję metra jako odległość w temperaturze

0 °C i przy normalnym ciśnieniu atmosferycznym między dwiema głównymi kreskami na platynowo-irydowym wzorcu złożonym w Międzynarodowym Biurze Miar w Sèvres pod Paryżem oraz (nadal obowiązująca) definicję i wzorzec kilograma.

27 września

1788 – Francuz Jean-Pierre Blanchard odbył pierwszy lot balonem nad Berlinem.

1905 – Albert Einstein opublikował pracę o równoważności masy i energii.

28 września

1928 – Szkocki bakteriolog i lekarz Alexander Fleming odkrył pierwszy antybiotyk – penicylinę.

1988 – Zmarł Zbigniew Marian Żyszkowski (ur. 6 czerwca 1910) – profesor, inżynier elektroakustyki, pracownik naukowy Politechniki Wrocławskiej i twórca tutejszej szkoły elektroakustyki.

29 września

1913 – Zmarł Rudolf Diesel, niemiecki konstruktor i wynalazca (ur. 1858).

1969 – W Los Angeles zainstalowano pierwsze węzły sieci Advanced Research Projects Agency Network (ARPANET), bezpośredniego przodka dzisiejszego Internetu.

30 września

1882 – Na rzece Fox w Appleton w stanie Wisconsin (USA) uruchomiono pierwszą na świecie hydroelektrownię.

1905 – Urodził się Nevill Francis Mott (zm. 8 sierpnia 1996) – brytyjski fizyk, laureat Nagrody Nobla w dziedzinie fizyki za prace nad teorią materii skondensowanej, w szczególności za fundamentalne badania teoretyczne struktury elektronowej układów magnetycznych i nieuporządkowanych.

1 października

1881 – Urodził się William Edward Boeing, amerykański konstruktor lotniczy, pilot i przemysłowiec (zm. 1956).

1951 – Inauguracja pierwszego roku akademickiego w Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie.

1982 – Wszedł do sprzedaży pierwszy odtwarzacz płyt kompaktowych CDP-101 firmy Sony.

2 października

1852 – Urodził się Sir William Ramsay (zm. 23 lipca 1916) – brytyjski chemik i fizyk, członek Royal Society od roku 1888, laureat Nagrody Nobla w dziedzinie chemii w roku 1904 za odkrycie gazów szlachetnych w powietrzu i ustalenie miejsca tych pierwiastków w układzie okresowym.

1946 – Zmarł Ignacy Mościcki (ur. 1 grudnia 1867) – chemik, naukowiec, polityk, w latach 1926–1939 prezydent Rzeczypospolitej Polskiej.

oprac. Jerzy Szczurowski – SEP COSiW

Źródło: pl.wikipedia.org

7. OSOBOWOŚĆ NAUKI

Prof. Ignacy Mościcki (ur. 1 grudnia 1867 roku w Mierzanowie, zm. 2 października 1946 roku w Versoix w Szwajcarii) – polski naukowiec, chemik, wynalazca, budowniczy polskiego przemysłu chemicznego, polityk, początkowo związany z ruchem socjalistycznym, w latach 1926–1939 prezydent Rzeczypospolitej Polskiej. Studiował chemię na wydziale technologii chemicznej Politechniki w Rydze. 19 paź-

dziernika 1897 r. rozpoczął studia uzupełniające z zakresu fizyki i matematyki na Uniwersytecie we Fryburgu.

W latach 1897–1901 był asystentem prof. Józefa Wierusz-Kowalskiego na tej uczelni, specjalizując się w elektrochemii. Później objął stanowisko kierownika technicznego w firmie Société de l'Acide Nitrique (przedsiębiorstwo zostało założone przez prof. J. Wierusz-Kowalskiego z kapitałem znajdującym się w większości w rękach polskich), która sfinansowała badania I. Mościckiego. Spółka otworzyła fabrykę kwasu azotowego, który produkowano autorską metodą I. Mościckiego za pomocą energii elektrycznej, wiążąc azot z powietrza.

W tym czasie zapotrzebowanie na kwas azotowy było ogromne. Wiązało się to m.in. z wyczerpywaniem się złóż saletry chilijskiej, którą używano do jego produkcji. Do wykorzystywania metody Mościckiego potrzebne były kondensatory wysokiego napięcia (50 kV). Nie były one wówczas produkowane, dlatego naukowiec musiał osobiście zająć się ich konstrukcją. Wkrótce sam zbudował szklany kondensator wysokonapięciowy i go opatentował. Wartość wynalazku oceniono na milion franków.

Mościcki kontynuując eksperymenty w kierunku pozyskiwania azotu, prowadził także badania w zakresie elektryczności, w których stał się światowym autorytetem. Do jego osiągnięć należało wynalezienie sposobu zabezpieczania sieci przewodów elektrycznych przed niszczącym działaniem wyładowań elektrycznych, który natychmiast zastosowano w całej Europie. Przedstawione przez niego na Kongresie Elektrotechników we Fryburgu widowisko, w trakcie którego wywoływał 100 sztucznych piorunów na sekundę zapisało się trwale w annałach elektryfikacji. Opracował i wdrożył do produkcji wiele rodzajów kondensatorów i bezpieczników, które z uwagi na wysoką jakość były stosowane powszechnie i przez wiele lat w całej Europie. W 1907 roku wykorzystano jego urządzenia w największej baterii kondensatorów (100 kV) na świecie, zainstalowanej w urządzeniach nadawczych na wieży Eiffa.

Profesor Politechniki Warszawskiej w latach 1925–1926, w 1925 roku został wybrany na rektora Politechniki Lwowskiej.

W 1926 roku został wybrany na urząd Prezydenta RP, a w 1933 roku wybrany na II kadencję. Blisko związany z obozem sanacyjnym Józefa Piłsudskiego. W 1927 roku był inicjatorem budowy m.in. kombinatu chemicznego w późniejszych Mościcach pod Tarnowem. Od 1930 roku był Członkiem Honorowym Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

Po wybuchu II wojny światowej znalazł się w Rumunii, gdzie został internowany. 30 września 1939 roku zrezygnował z prezydentury. W grudniu 1939 roku przeniósł się do Szwajcarii, gdzie przebywał do śmierci.

Szczaćki Ignacego Mościckiego sprowadzono do Polski w 1993 roku i pochowano w bazylice archikatedralnej św. Jana Chrzciciela w Warszawie.

oprac. Jerzy Szczurowski – SEP COSiW

Źródło: pl.wikipedia.org

Tydzień w SEP [98] 26 września - 2 października 2016

Zespół redakcyjny:

Jerzy Kuciński - redaktor naczelny, Mariusz Poneta - sekretarz, Bolesław Pałac, Adam Gawłowski
Krzysztof Lewandowski - redaktor techniczny
Krzysztof Woliński - rzecznik prasowy SEP

KONTAKT Z REDAKCJĄ:

ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa,
tel. (22) 556 43 05, kom. 533 314 914
e-mail: redakcja.sep@sep.com.pl